

Meerjarenbeleidsplan NVRR, 2023-2027

8 november 2022

Inleiding

Met dit meerjarenbeleidsplan zet de NVRR het beleid uit voor de komende vier jaar. Enerzijds omdat het vorige meerjarenbeleidsplan tot en met 2022 gold. Anderzijds omdat de omgeving verandert en onder andere met de behandeling en aanneming van de Wet versterking decentrale rekenkamers een nieuwe strategische periode voor de vereniging en de leden aanbreekt. Dit meerjarenbeleidsplan geeft richting aan de intenties en activiteiten van de vereniging in de periode 2023-2027.

Rekenkamers¹ zijn sinds 2006 verplicht bij gemeenten en provincies en worden vanaf 2023 verplicht bij waterschappen. De *core business* van rekenkamers is het (laten) uitvoeren van kritisch onderzoek naar de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het uitgevoerde bestuur op de brede beleidsterreinen van alle decentrale overheden. Zij hebben zich daarmee gepositioneerd als positieve en onmisbare schakel in publieke verantwoording binnen de democratische topografie.

De decentrale bestuurlijke topografie is in omvang en taakuitvoering zeer divers en dat zien we ook terug bij de rekenkamers. De opdracht van rekenkamers is weliswaar overal dezelfde, maar omvang en de wijze van uitvoering zijn verschillend. De NVRR wil binnen deze verschillen bevorderen dat rekenkamers optimaal bijdragen aan de kwaliteit van het bestuur van gemeenten, provincies en waterschappen.

NVRR

De NVRR is als vereniging voor alle rekenkamers opgericht in 2003. In die periode heeft de vereniging bewezen een beduidende rol te vervullen. Dat ervaren de rekenkamers die gebruik maken van de gebundelde kennis verzameld in de bestaande rapportendatabase en kennisproducten die de NVRR ontwikkelt. Ook de landelijke gesprekspartners en collega organisaties erkennen de NVRR steeds meer als spreekbuis die de rekenkamers vertegenwoordigt.

De wereld verandert turbulent en met het vierde lustrum gaat de vereniging een nieuwe strategische periode in, mede door het wetsvoorstel Versterking decentrale rekenkamers. Dit kan de NVRR gebruiken als steun om de belangen en behoeften van rekenkamers over het voetlicht te brengen.

De NVRR behartigt de belangen van alle decentrale rekenkamers in al hun diversiteit. De NVRR wil het platform zijn waarop kennis, standaarden, formats en goede praktijkvoorbeelden worden uitgewisseld en gebundeld.

De NVRR heeft momenteel 247 leden, verspreid over 228 lokale rekenkamers, 5 provinciale rekenkamers, 13 waterschapsrekenkamers en 1 Algemene rekenkamer. Het ledenbestand is divers. De NVRR is er in eerste instantie voor alle leden, ongeacht de omvang en wijze van uitvoering van het rekenkamerwerk. De NVRR streeft naar de verdere verbetering van de professionaliteit en kwaliteit van al het rekenkamerwerk en om decentrale rekenkamers onderling te verbinden. Leden krijgen daarnaast toegevoegde waarde voor hun lidmaatschap, door toegang tot specifieke dienstverlening van de NVRR.

¹ Daar waar rekenkamers staat worden ook rekenkamercommissies bedoeld, zolang deze wettelijk bestaansrecht hebben.

2023-2027

In de periode 2013-2017 lag de nadruk bij de NVRR op het naar buiten treden en ons bekend maken als gesprekspartner voor alle rekenkamers. In de periode 2018-2022 is de NVRR daarop blijven inzetten, maar is een deel van de focus gegaan naar ondersteuning van de leden in hun professionaliteit. De NVRR heeft zich laten zien als een betrouwbare subsidiepartner van BZK. De NVRR is contacten aangegaan met voor rekenkamers relevante beroepsorganisaties zoals de VNG, IPO, Unie van Waterschappen, de Nederlandse Vereniging van Raadsleden, Wethoudersvereniging en de Vereniging van Griffiers. Daarnaast heeft de NVRR initiatieven en materiaal ontwikkeld om rekenkamers in hun core business te ondersteunen. Dat zijn onder andere het rekenkamerkompas, de jaarlijkse doemee onderzoeken en de metadossiers. Daarmee heeft de NVRR zijn rol als kenniscentrum en netwerkorganisaties weten uit te bouwen.

In de komende beleidsperiode gaan we met deze initiatieven door en blijven we ons waar nodig inzetten voor de verdere professionalisering van het rekenkamerwerk en versterking van de positionering van de rekenkamers en de vereniging. En er komt nog een belangrijk element bij. Veel rekenkamers zullen de effecten van de Wet versterking decentrale rekenkamers merken en ondersteuning nodig hebben bij de transitie die dat vergt.

Visie

- Rekenkamers zijn een essentieel onderdeel van het democratisch bestuur in Nederland
- Rekenkamers zijn als instelling voor onafhankelijk beleidsonderzoek een belangrijke hulptroop van de volksvertegenwoordiging

Missie

- De NVRR is de belangenbehartiger van alle (leden van) rekenkamers in Nederland en de gezaghebbende autoriteit met betrekking tot rekenkamers

De NVRR streeft ernaar:

- Te stimuleren dat rekenkamers nog verder in positie komen en blijven om hun rol en taak doelmatig en doeltreffend uit te oefenen ter ondersteuning van het decentraal democratisch bestuur;
- Het platform te zijn waarop (leden van) rekenkamers kennis en ervaring delen en elkaar ontmoeten;
- De autoriteit te zijn die namens de leden de spreekbuis van alle rekenkamers is;
- Een bijdrage te leveren aan
 - o de kwaliteit van het rekenkamerwerk
 - o de positieve effecten van het rekenkamerwerk
 - o het publieke debat over het rekenkamerwerk;
- De NVRR als vereniging te professionaliseren en toekomstbestendig te maken;

Aandachtsgebieden

Vanuit de visie en de missie stelt het bestuur een aantal aandachtsgebieden op waarop we ons in de komende beleidsperiode specifiek gaan richten. Daarbij zullen we steeds rekening moeten houden met de haalbaarheid en draagkracht van de vereniging en diens leden. De NVRR zet weliswaar stappen op weg naar verdere professionalisering door betaalde krachten aan zich te binden, zoals een directeur. Maar de vereniging is nog steeds in hoge mate afhankelijk van een grote groep vrijwilligers. Wel weet de vereniging zich financieel gesteund dankzij een jaarlijkse subsidie van Ministerie van BZK.

De volgende aandachtsgebieden zijn richtinggevend voor de activiteiten in de volgende beleidsperiode.

Professionalisering

Professionaliteit en kwaliteit van het rekenkamerwerk is een absolute basisvoorwaarde voor de reputatie en positionering van rekenkamers. Dat vergt continue aandacht. De onderzoeken moeten wat betreft methode kloppen, de rekenkamerproducten moeten goed toegankelijk zijn en de onderzoeken worden actief gebruikt door de volksvertegenwoordigers bij de decentrale overheden. De inzichten en aanbevelingen moeten bruikbaar zijn voor de (verdere) verbetering van het decentraal bestuur. Kortom, er vindt doorwerking van de rekenkamer plaats. De rekenkamer moet daarop aanspreekbaar zijn en moet willen leren van de eigen en andermans ervaringen.

De NVRR verzamelt en ontwikkelt handvatten en handreikingen op basis van goede praktijkvoorbeelden en stelt deze ter beschikking aan de rekenkamergemeenschap. De NVRR stelt rekenkamers onder andere in staat gezamenlijk onderzoek te doen, door middel van het doemee onderzoek en stelt op onderwerpen de gebundelde kennis van rekenkamerrapporten ter beschikking door middel van metadossiers en -analyses.

De NVRR heeft onderwijsmodules ontwikkeld voor beginnende en gevorderde rekenkamerleden. Dat wordt in de nieuwe beleidsperiode gecontinueerd. Daarnaast gaan we een samenhangende visie ontwikkelen op onderwijs, aanhakend bij de behoefte van rekenkamerleden en in samenspraak met zusterverenigingen en onderwijsaanbieders.

Alle rekenkamers vertegenwoordigen

De NVRR zal de positie die de laatste jaren is verworven, als vertegenwoordiger van rekenkamers blijven vervullen ten behoeve van belangenbehartiging en lobby van de hele sector. Daarvoor participeert de NVRR in overleggen op verschillende niveaus. Intern door contact te houden met de kringen en te weten wat er leeft onder de leden. Extern door contacten uit te bouwen met partner beroepsorganisaties en deel te nemen aan de overleggen op de diverse niveaus en daar de stem van rekenkamers te laten horen. Rekenkamers en andere partijen kunnen de NVRR gebruiken als vraagbaak voor uitdagingen waar zij zelf (even) geen antwoord op hebben.

Dat betekent ook een goede en voor de leden en anderen herkenbare en eenduidige communicatie. Teneinde deze positie intern en extern uit te bouwen stelt de NVRR een communicatieplan.

Alle rekenkamers verenigen en ondersteunen

De netwerkstructuur van de vereniging wordt versterkt door het stimuleren van regionale en thematische of functionele kringen. Daardoor kan de NVRR de leden bereiken en andersom kunnen de leden makkelijk de vereniging aanspreken of bevragen. In die structuur vindt een belangrijk deel van de kennisontwikkeling en -deling plaats. Een belangrijk deel van de toegevoegde waarde van het lidmaatschap zal daarin liggen.

Er worden (regionale) ondersteuningsteams van vrijwilligers gevormd die rekenkamers kunnen ondersteunen bij vraagstukken, zoals met betrekking tot de transitie die rekenkamers door de Wet versterking decentrale rekenkamers moeten doormaken. Maar ook op andere terreinen zien we dat rekenkamers vraagstukken hebben, waarop een ondersteuningsteam kan acteren.

De NVRR zal als vereniging zelf verder professionaliseren en investeren in een blijvende ondersteuning op hoog niveau. Dat betekent groeien naar een toekomstbestendige organisatie, met een passende governance en financieringsstructuur.

Beleidslijnen

De NVRR realiseert dit streven in de periode 2023-2027 door activiteiten op de volgende beleidslijnen te organiseren:

1. Professionalisering
 - a) Kennisdeling (platform, kennisbank, rekenkamerkompas)
 - b) Onderzoek (ondersteunen rekenkamers, doe mee, metadossiers, meta analyse)
 - c) Onderwijs (ontwikkelen [visie op] en geven van scholing aan leden van rekenkamers)
2. Rekenkamers vertegenwoordigen
 - a) Relaties rekenkamers en hun omgeving (erkenning als autoriteit, lobby, relaties met zusterverenigingen, politiek, pers, ambtelijke organisaties enz.)
 - b) Communicatie (intern en extern zichtbaar en aanwezig)
3. Vereniging en ondersteunen rekenkamers
 - a) Ledenwerving en -binding (vereniging van alle rekenkamers, ontmoetingen, vraagbaak)
 - b) Toekomstbestendige vereniging (robuuste organisatie, governance en financiering)

Deze beleidslijnen zijn richtinggevend voor de begroting en de subsidieaanvraag. Binnen deze beleidslijnen zullen in de periode 2023-2027 de activiteiten van de NVRR plaatsvinden. Welke dat precies zijn hangt, naast de inzet van vrijwilligers, af van de financiële mogelijkheden die de subsidie van BZK en ledenbijdragen bieden. Het bestuur zal met de leden afstemmen welke activiteiten worden opgepakt en uiteraard over de uitvoering ook verantwoording afleggen.